

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ МОРЯ
КАФЕДРА «ОБЛІК І ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ»

Код РПНД 084235

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА МІНІМІЗАЦІЯ
ПОДАТКОВИХ РИЗИКІВ

TAX PLANNING AND MINIMIZATION OF TAX RISKS

рівень вищої освіти другий (магістерський)

тип дисципліни обов'язкова

мова(и) викладання українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 ««Фінанси, банківська справа та страхування» освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

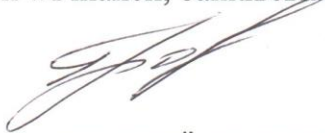
«15» 09 2022 року. – 11с.

Розробник: С.В. Шевчук к.е.н., доцент кафедри «Облік і економічний аналіз»

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків» узгоджено з гарантом освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

д.е.н., професор

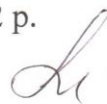

Георгій РОГОВ

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків» розглянуто на засіданні кафедри обліку і економічного аналізу

Протокол № 5 від «05» 12 2022 р.

Завідувач кафедри к.е.н., професор

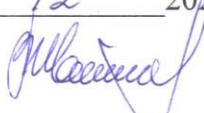

Олена ПОГОРЕЛОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків» розглянуто Методичною радою ФЕМ НУК

Протокол № 5 від «06» 12 2022 р.

Голова к.е.н., доцент

Вячеслав ІВАТА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків» погоджено з навчальним відділом НУК

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 10 від «28» 12 2022 р.

Голова НМР НУК

Євген ТРУШЛЯКОВ

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	5
3. Передумови для вивчення дисципліни	6
4. Очікувані результати навчання	6
5. Програма навчальної дисципліни	6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	8
7. Форми поточного та підсумкового контролю	8
8. Критерії оцінювання результатів навчання	10
9. Засоби навчання	10
10. Рекомендовані джерела інформації	11

ВСТУП

Анотація

Податки є невід'ємним елементом сучасної фінансової системи без якого не можливе існування держави. Податки є джерело поповнення доходів держави, фінансування її інституцій. Важливість податків обумовлює підвищений контроль з боку податкових органів до системи, яка забезпечує формування інформації щодо них. Неправильність та несвоєчасність обчислення податків призводить до застосування штрафних санкцій та втрати активів суб'єктами. З іншого боку податки є витратами підприємства, впливають на розмір фінансового результату та власного капіталу підприємства, оборотних активів підприємства. За таких умов підприємницькі структури зацікавлені в зменшенні витрат на сплату податків шляхом оптимізації їх величини або строків внесення до бюджету.

Ключові слова: оптимізація, податки, податкове планування, податкові ризики.

Abstract

Taxes are an integral part of the modern financial system without which the existence of the state is impossible. Taxes are a source of replenishment of state revenues, financing of its institutions. The importance of taxes determines the increased control by the tax authorities to the system that ensures the formation of information about them. Incorrect and untimely calculation of taxes leads to the application of penalties and loss of assets by entities. On the other hand, taxes are the costs of the enterprise, affect the size of the financial result and equity of the enterprise, current assets of the enterprise. Under such conditions, business structures are interested in reducing the cost of paying taxes by optimizing their size or timing of payment to the budget.

Key words: optimization, taxes, tax planning, tax risk.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Нормативна	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету http://	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		15 год.	6 год.
Загальна кількість годин – 120	Освітня програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»	Практичні, семінарські	
		30 год.	14 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год.; самостійної роботи студента – год. – 5	Освітній рівень: другий (магістерський)	Самостійна робота	
		75 год.	100 год.
		Вид контролю: іспит	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування професійних знань методики та основ податкового планування та мінімізації ризиків, які з ним пов'язані.

Курс спрямований на формування у студентів наступних професійних компетентностей:

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ФК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ФК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є базові знання податкової системи та механізму її функціонування, основ бухгалтерського обліку та звітності.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток таких результатів навчання, а саме:

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організаційно-методичні аспекти податкового планування

Тема 1. Теоретичні засади оподаткування [1, с. 9-23] [2, с. 16-431], [6, с. 247 - 261], [3, с. 10-20], [7, с. 6-23], [8, с. 6-26].

Тема 2. Форми оптимізації витрат на сплату податків та податкові ризики [1, с. 59-89], [2, с. 19-26], [3, с. 82-105], [4, с. 4- 5], [7, с. 96-101], [10].

Тема 3. Податкове планування в системі управління підприємством [1, с. 43-48], [3, с. 178-194].

Тема 4. Організація та методика податкового планування на підприємстві [1, с. 43-58], [5, с. 20-27].

Змістовий модуль 2. Методика податкового планування окремих податків та зборів

Тема 5. Податкове планування прямих податків з доходів юридичними особами [1, с. 105-110; с.146-160], [4, с. 13-33], [6, с. 148-194], [9].

Тема 6 Податкове планування непрямих податків юридичними особами [1, с. 160-229], [10], [11].

Тема 7. Податкове планування податкових платежів фізичними особами [1, с. 230-262] [12], [13, с. 48-55].

Тема 8. Міжнародне податкове планування [3, с. 60-120; с. 146-185], [4, с. 14-48], [6, с. 148-246], [7, с. 90-132].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Організаційно-методичні аспекти податкового планування										
Тема 1. Теоретичні засади оподаткування	7	2	2	-	3	7	1	1	-	5
Тема 2. Форми оптимізації витрат на сплату податків та податкові ризики	7	1	2	-	4	7	1	2	-	4
Тема 3. Податкове планування у системі управління підприємством	11	2	4	-	5	11	1	2	-	8
Тема 4. Організація та методика податкового планування на підприємстві	10	2	6	-	2	10	-	2	-	8
Підготовка контрольної роботи	-	-	-	-	-	10	-	-	-	10
Підготовка до поточного модульного контролю	10	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	45	7	14	-	24	45	3	7	-	35
Змістовий модуль 2. Методика податкового планування окремих податків та зборів										
Тема 5. Податкове планування прямих податків з доходів юридичними особами	17	2	6	-	9	17	1	2	-	14
Тема 6. Податкове планування непрямих податків юридичними особами	12	2	4	-	6	12	1	2	-	9
Тема 7. Податкове планування податкових платежів фізичними особами	12	2	4	-	6	12	1	2	-	9
Тема 8. Міжнародне податкове планування	9	2	2	-	5	9	-	1	-	8
Підготовка до поточного модульного контролю	10	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Підготовка контрольної роботи	-	-	-	-	-	10	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	60	8	16		36	60	3	7	-	50
Підготовка до підсумкового контролю	15	-	-	-	15	15	-	-	-	15
<i>Разом за курсом</i>	120	15	30	-	75	120	6	14	-	100

Самостійна робота

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1			
	Підготовка до лекцій	4	8
	Підготовка до практичних занять	10	17
	Підготовка до поточного модульного контролю	10	-
Змістовий модуль 2			
	Підготовка до лекцій	4	8
	Підготовка до практичних занять	22	32
	Підготовка до поточного модульного контролю	10	-
	Підготовка контрольної роботи	-	20
	Підготовка до підсумкового контролю	15	15
	Разом 6-й (денна форма)/7-й (заочна форма)	75	100

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методами навчання є:

для всіх видів занять: робота з літературою; пояснення; дискусія;

для лекційних занять: лекція; бесіда; відеометод;

для практичних та семінарських занять: вправа; практична робота; дидактична гра;

методи контролю і самоконтролю: фронтальне опитування; контрольні роботи.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання: усні відповіді; виконання практичних завдань; контрольні роботи; комплексні іспити; стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки поточного контролю і оцінку заліку. У заходах проміжного контролю студент може набрати до **60 балів**, за іспит - **40 балів**. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою оцінок поточного контролю та заліку.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
денна форма	
Тести, ситуаційні задачі	
3	Завдання виконано правильно, без зауважень.
2	Завдання виконано правильно, містить незначні зауваження.
1	Виконане завдання виконано частково правильно, містить значні зауваження.
0	Завдання не виконано.

Кількість балів	Критерії оцінювання
Контрольна робота (заочна форма)	
50-60	Робота виконана у встановлений термін. Виконана самостійно. Містить всебічну і глибоку розробку теоретичної частини, правильне виконання практичної частини курсової роботи, відсутність істотних недоліків у стилі викладення матеріалу роботи.
30-40	Робота виконана у встановлений термін. Виконана самостійно. Викладення матеріалу в цілому прави повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у розрахунках, викладенні матеріалу та формулюванні висновку.
20-30	Робота виконана у встановлений термін. Виконана самостійно. Зміст, текст і цифрові дані свідчать про те, що студент ознайомився і проробив основні джерела, без притягнення яких робота взагалі не могла б бути виконана, і завдання виконав в основному правильно.
1-10	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відсутні посилання на джерела. Зміст, текст і цифрові дані свідчать про те, що студент ознайомився і проробив основні джерела. Наявність значної кількості помилок у практичній частині.
0	Робота не виконана.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: 60 балів</i>	

Поточний модульний контроль у формі практичних задач (ситуацій), тестів

Правильних відповідей, %	100	75	50	25	0
Бал ЗМ 1	16	12	8	4	0
Бал ЗМ 2	20	15	10	5	0
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми (денна форма): Модуль 1: 16 балів; Модуль 2: 20 балів)</i>					

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	денна форма	заочна форма
Практичні заняття	8х3 бали = 24 балів	
ПМК ЗМ 1 ПМК ЗМ 2	4х4 бали = 16 балів 4х5 бали = 20 балів	-
Контрольна робота	-	60
Іспит	40	40
Всього	100	100

Підсумковий контроль у формі 4 практичних задач (ситуацій)

Правильних відповідей, %	100	75	50	25	0
Бал	40	30	20	10	0

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Елемент програми		Денна форма	Заочна форма
ЗМ 1	T1	3	-
	T2	3	-
	T3	3	-
	T4	3	-
ПМК		16	-
ЗМ 2	T5	3	-
	T6	3	-
	T7	3	-
	T8	3	-
ПМК		20	-
Контрольна робота		-	60
Підсумковий контроль		40	40
Сума балів		100	100

9. Засоби навчання

- мультимедіа-, проекційна апаратура (проектори, екрани тощо);
- комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі;
- бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література тощо).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Самусевич Я. В. Податкове планування та основи податкової оптимізації: навчальний посібник / Я. В. Самусевич, А. В. Височина. – Суми: Сумський державний університет, 2021. – 344 с.
2. The International Tax Handbook Paperback. - Bloomsbury Professional; 6th edition. – 2017. - 960p.
3. Протидія агресивному податковому плануванню: світовий досвід та виклики для України: монографія / [Брехов С. С., Коротун В. І., Сушкова О. Є., Новицька Н. В. та ін.]; за заг. ред. С. С. Брехова та В. І. Коротуна. – К. : Алерта, 2017. – 344 с.

Допоміжна література

4. Farny O., Franz M., Gerhartinger P., Lunzer G., Neuwirth M., Saringer M. Tax Avoidance, tax evasion and tax havens AK Wien Verlags- und Herstellungsort: Wien. – 2015. – 93p.
5. Адамик О.В. Податкове планування: Навчальний посібник. – Тернопіль: ТАНГ, 2005. – 99 с.
6. Імплементация европейских ценностей та технологий оподаткування в Україні: монографія / Т. Тучак, Я. Ізмайлов, В. Осмятченко, Ю. Панура та ін., за заг. ред. д.е.н. В. Л. Андрущенко. - Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. - 284 с.
7. Міжнародне оподаткування: навчально-методичний посібник / М. І. Карлін. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2013. - 360 с.
8. Міжнародне оподаткування: навч. посіб. для студ. економіч. спец. / В.І. Грушко, Ю.О. Махортов, Н.А. Телічко, В.М. Бородачова; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. – 382 с.
9. Товстоп'ят Ю. Легальна оптимізація з податку на прибуток: що перевірити? // <https://i.factor.ua/ukr/journals/buh911/2018/december/issue-50/article-41131.html>.
10. Оптимізація податків в Україні: схеми, ризики, підводні камені // <https://safir.ua/ua/optim%D1%96zacz%D1%96ya-podat%D1%96v-v-ukra%D1%97n%D1%96-sxemi-riziki-p%D1%96dvodn%D1%96-kamen%D1%96.html>
11. Оптимізація ПДВ: актуальна практика "продажу" податкового кредиту з ПДВ // <https://ips.ligazakon.net/document/reader/BZ011315>
12. Александрова Н. Оптимізація ПДФО // <https://buhgalter911.com/uk/blogs/post-1057236.html>
13. Sri. P. K. Shameen Tax planning and management.- 2015. – 85p.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. Бібліотека імені В. Вернадського: www.nbuv.gov.ua

2. Законодавство України: www.rada.gov.ua